

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом
прот. №1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

I семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень другий (магістр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальність

051 Економіка

освітня програма: - економіка підприємства (ЕП)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор: Уткіна Юлія Миколаївна

Контакти : <i>utkina_um@kart.edu.ua</i>
--

Години прийому та консультацій: вівторок та п'ятниця 11:00-12:20

Харків – 2023

Ця тенденція простежується і в Україні. Зростаюча складність економічних процесів, збільшення числа суб'єктів управління, нестійке функціонування економіки, різке скорочення державних інвестицій, висока інфляція ведуть до того, що в даний час потрібні проекти, які реалізуються в мінімальні терміни і приносять максимальний прибуток. Саме тому потрібна організація проектної діяльності.

В останні роки в Україні технології проектного управління отримали значний розвиток, який пов'язаний як з використанням сучасних підходів в області проектного управління, так і з використанням автоматизованих систем управління проектами. Методологія та засоби управління проектами широко використовуються в сферах проектноорієнтованої діяльності, особливо при створенні нових продуктів і послуг, при цілеспрямованих змінах в рамках окремих організацій і компаній.

На сьогоднішній день з основами проектної діяльності повинен бути знаком будьякий фахівець в сфері економіки та управління, оскільки саме успішні проекти сприяють розвитку організацій, стають найважливішим інструментом досягнення її стратегічних цілей, особливо в умовах жорсткої конкуренції. В даний час в українському бізнесі існує значний попит на професійних фахівців в області проектного управління. Не залишається сумнівів, що проектне управління також як і професія керівника проектів має велике майбутнє.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності та результати навчання студентів:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Здатність розробляти та управляти проектами.

Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. **Чому ви маєте обрати цей курс?**

Курс «Управління проектами» відноситься до блоку професійної підготовки магістрів зі спеціальностей 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка підприємства» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Підприємництво» та є одним з опорних курсів за фахом, ефективне засвоєння якого забезпечує достатні компетенції для виконання професійної діяльності в умовах діючого виробництва на підприємстві. Реалізація цієї задачі висуває відповідні вимоги до підготовки навчально-методичного

забезпечення курсу, серед яких основними є: відповідність змісту освітньо-професійній програмі стандарту вищої освіти, простота засвоєння та зрозумілість матеріалу, логіка побудови змісту, можливість самостійно набути необхідні компетенції для їх реалізації у практичній діяльності.

Якщо вас цікавить підвищення надійності досягнення поставлених цілей в заплановані терміни, з необхідною якістю і в рамках бюджету, ви хочете дізнатися яким чином ефективна реалізація проєктів стає ключовим фактором успіху бізнесу, прагнете навчитися планувати та впроваджувати принципи управління проєктами при організації своєї діяльності, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Третина змісту курсу присвячена вивченню концептуальних основ управління проєктами, а дві третини курсу охоплюють вивчення функцій та підсистем управління проєктами. Управління проєктами має свою специфіку і вимагає наявності у менеджерів і учасників проєктних команд спеціальних навичок і знань.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам глибоке розуміння принципів проєктної діяльності та основ управління нею, затвердження в економічній і соціальній практиці проєктного мислення.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями, груповими та індивідуальними завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки індивідуального проєкту.

Практичні заняття курсу передбачають виконання групових завдань, розв'язання кейсів з управління проєктами, а також розробку власних проєктів та їх презентацію в кінці курсу. Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційні та комунікативні компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Які економічні, організаційні, технологічні й геополітичні зміни у світі обумовлюють зростання ролі управління проектами в сучасних умовах?
- 2) Охарактеризуйте переваги, недоліки, умови застосування основних показників оцінки ефективності проекту.
- 3) Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проектами? Розкрийте методологічні основи структуризації проекту.
- 4) Якими будуть ваші рекомендації та ваше бачення щодо застосування проектного підходу на транспорті?

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Денна форма навчання

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	2	1. Загальна характеристика управління проектами Історія розвитку управління проектами. Поняття проектів. Класифікація проектів. Контекст проекту. Учасники проекту.	2	Концепція управління проектами: сутність, особливості, перспективи
2	2	2. Модель управління проектом Сутність системи управління проектами. Принципи управління. Цілі і функції управління проектами. Процеси управління проектами. Характеристика моделі управління проектами.	2	Світовий досвід управління проектами. Проекти економічного і соціального розвитку України
3	2	3. Обґрунтування доцільності реалізації проекту Життєвий цикл проекту. Розробка концепції проекту. 3.3 Оцінка життєздатності і можливості фінансової реалізації проекту.	2	Техніко-економічне обґрунтування проектів
4	2	4. Оцінка ефективності інвестиційних проектів Загальна схема оцінки ефективності проектів. Основні показники ефективності проектів. Комерційний аналіз проекту. Аналіз бюджетної ефективності проекту. Аналіз економічної ефективності проектів. Аналіз альтернативних проектів. Аналіз проектів різної тривалості.	2	Розрахунок оцінки ефективності інвестиційних проектів

5	2	5. Організаційні структури управління проектами Організаційна структура і система взаємин учасників проекту. Організаційна структура і зміст проекту. Організаційна структура проекту і його зовнішнє оточення. Загальна послідовність розробки і створення організаційних структур управління проектами.	2	Характеристика організаційних структур управління проектами
6	2	6. Планування проекту Загальні підходи до планування проектів. Структуризація проектів. Типові помилки планування. Рекомендації по оцінці часу,	2	Характеристика методів планування в управлінні проектами. Структуризація проекту

		витрат і ресурсів.		
7	2	7 Основи сітьового і календарного планування (Ч.1) Загальна характеристика і види сіткових графіків. Типи обмежень проектів. Термінологія і основні правила розробки сіткового графіка. Принципи побудови і аналізу сіткових графіків	2	Розробка сітьового графіку.

Модульний контроль №1				
8	2	8 Основи сітьового і календарного планування (Ч.2) Помилки сіткової логіки. Оптимізація сіткових графіків. Скорочення часу виконання проекту.	2	Методи розбудови сітьових графіків в управлінні проектами
9	2	9. Планування ресурсів і витрат. Складання бюджету проекту Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір. Оптимізація недостатньої кількості ресурсів. Планування витрат. Методи оцінки витрат. Поняття та порядок складання проектного бюджету.	2	Складання бюджету проекту
10	2	10. Контроль виконання проекту Завдання контролю виконання проекту. Методи контролю. Контроль бюджету проекту. Вимірювання і аналіз показників виконання проекту. Управління змінами в проектах.	2	Контроль виконання проекту
11	2	11. Управління проектними ризиками Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризиків. Методи аналізу і оцінки ризиків інвестиційних проектів. Управління проектними ризиками.	2	Оцінка ризиків інвестиційних проектів. Організація робіт з управління ризиками

12	2	12. Управління якістю проектів Система управління якістю проекту. Планування якості проекту. Забезпечення якості. Витрати на забезпечення якості проекту. Контроль якості проекту.	2	Оцінка якості проекту
13	2	13. Формування і розвиток проектної команди Основні підходи до формування команди. Організація ефективної діяльності команди. Управління персоналом команди. Розвиток команди проекту. Управління конфліктами в проектах.	2	Психологічні аспекти проект-менеджменту. Управління проектною командою.
14	2	14 Проектне фінансування Джерела і організаційні форми фінансування проектів. Світова практика організації фінансування інвестицій. Організація проектного фінансування. Переваги і недоліки проектного фінансування.	2	Проектне фінансування
		Модульний контроль №2		
15	2	15. Управління інформаційним зв'язком у проекті. Міжкультурний менеджмент проектів Сутність та зміст управління комунікаціями. Планування інформаційного зв'язку. Загальна характеристика автоматизованих систем управління проектами. Оцінка мотивації міжнародних проектів.. Крос-культурний аналіз. Висновки про роботу в різних культурах.	2	Управління комунікаціями проекту. Особливості впровадження інформаційних систем управління проектами. Міжкультурний менеджмент проектів
		Іспит з дисципліни		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A

ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується розробити власний інвестиційний проект впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

основні розділи проектів	
1	Обґрунтування доцільності реалізації проекту.
2	Оцінка ефективності інвестиційного проекту.
3	Календарний план проекту.
4	Планування ресурсів і витрат. Складання бюджету проекту.
5	Управління проектними ризиками.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання управління проектами. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються ступенем залученості (до 10 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 10 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань застосування маркетингових Інтернет-комунікацій. **Максимальна сума становить 20 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Іспит:

● Студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на іспиті, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Програмні результати навчання

Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів розвитку підприємства із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

Команда викладачів:

Уткіна Юлія Миколаївна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolektiv-kafedru-euvkbua/ytkina-um-ua>) – лектор з питань економіки і організації інноваційної діяльності в

УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами» в УкрДУЗТ у 2010 році. Напрямки наукової діяльності: економіка й організація інноваційної діяльності у промисловості та на транспорті, забезпечення конкурентоспроможності підприємств промисловості та транспортної галузі, управління проектами, основи підприємництва.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/> Додаток 1

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

1 Історія розвитку управління проектами 2

Поняття проектів

3 Класифікація проектів.

4 Учасники проекту

5 Сутність системи управління проектами. Принципи управління

6 Цілі і функції управління проектами

7 Процеси управління проектами

8 Характеристика моделі управління проектами

9 Життєвий цикл проекту

10 Розробка концепції проекту

11 Структура і сутність проектного аналізу

12 Оцінка життєздатності і можливості фінансової реалізації проекту

- 13 Загальна схема оцінки ефективності проектів
- 14 Основні показники ефективності проектів
- 15 Комерційний аналіз проекту
- 16 Аналіз бюджетної ефективності проекту 17 Аналіз економічної ефективності проектів 18 Аналіз альтернативних проектів. 19 Аналіз проектів різної тривалості
- 20 Організаційна структура і система взаємин учасників проекту
- 21 Організаційна структура і зміст проекту
- 22 Організаційна структура проекту і його зовнішнє оточення
- 23 Загальна послідовність розробки і створення організаційних структур управління проектами.
- 24 Загальні підходи до планування проектів
- 25 Структуризація проектів
- 26 Типові помилки планування
- 27 Загальна характеристика і види сіткових графіків
- 28 Термінологія і основні правила розробки сіткового графіка
- 29 Принципи побудови і аналізу сіткових графіків
- 30 Помилки сіткової логіки. Оптимізація сіткових графіків
- 31 Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір
- 32 Оптимізація недостатньої кількості ресурсів
- 33 Планування витрат
- 34 Методи оцінки витрат
- 35 Поняття та порядок складання проектного бюджету 36 Завдання контролю виконання проекту
- 37 Методи контролю. Контроль бюджету проекту
- 38 Вимірювання і аналіз показників виконання проекту
- 39 Управління змінами в проектах
- 40 Поняття ризику та невизначеності
- 41 Класифікація ризиків
- 42 Причини виникнення та наслідки проектних ризиків
- 43 Методи аналізу і оцінки ризиків інвестиційних проектів
- 44 Управління проектними ризиками
- 45 Поняття якості в контексті управління проектами
- 46 Система управління якістю проекту
- 47 Планування якості проекту
- 48 Забезпечення якості
- 49 Витрати на забезпечення якості проекту
- 50 Контроль якості проекту
- 51 Основні підходи до формування команди
- 52 Організація ефективної діяльності команди
- 53 Управління персоналом команди
- 54 Розвиток команди проекту
- 55 Мотивація персоналу
- 56 Управління конфліктами в проектах
- 57 Сутність та зміст управління комунікаціями
- 58 Планування інформаційного зв'язку

59 Загальна характеристика автоматизованих систем управління проектами 60
Проблеми впровадження систем автоматизації управління проектами